

**ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΑΥΤΙΣΜΟ
ΣΤΗΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

**ΟΜΙΛΗΤΗΣ : ΠΑΡΙΣΗΣ ΗΛΙΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ**

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- **ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ**
- **ΕΠΙΛΟΓΟΣ**

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- **ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ**
- **ΕΠΙΛΟΓΟΣ**

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- 1975 Διακήρυξη των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία των Ηνωμένων Εθνών
- Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης που υιοθετήθηκε το 1961 (από το 1996 έχουμε τον Αναθεωρημένο Χάρτη)
- Χάρτης για τα Άτομα με Αυτισμό, προσαρμοσμένος από την Ευρωπαϊκή Βουλή ως Γραπτή Διακήρυξη
- Υπόμνημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη Διαβίου Μάθηση
- Αρχές εγκεκριμένες από τη Διακήρυξη της Μαδρίτης

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο Ν. 3699/ 2008, στο άρθρο 2 Παράγ. 1, καθορίζει σαφώς ότι « η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση, όπως και η γενική εκπαίδευση, είναι υποχρεωτική και λειτουργεί ως αναπόσπαστο τμήμα της ενιαίας δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης».

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

■ ΔΙΑΠΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Φοίτηση στην συνήθη σχολική τάξη με παράλληλη στήριξη (άρθρο 7 Παράγραφος 4α , του Ν.3699/2008).

Διάθεση ειδικού εκπαιδευτικού παράλληλης στήριξης από την οικογένεια μαθητή (άρθρο 7 Παράγραφος 4γ).

Φοίτηση σε ειδικά οργανωμένα τμήματα ένταξης (Άρθρο 7, Παράγ. 4β του Ν. 3699/2008).

Φοίτηση σε αυτοτελές σχολείο ειδικής αγωγής (Άρθρο 6, Παραγ. 4α και 4β του Ν. 3699/2008).

Παροχή εκπαιδύσεως στο σπίτι (Άρθρο 6 , Παραγ. 4γ του Ν. 3699/2008).

Εκπαιδευτική-θεραπευτική παρέμβαση σε ".....νοσοκομεία, κέντρα αποκατάστασης, ιδρύματα αγωγής ανηλίκων ή ιδρύματα χρονίως πασχόντων.....κλπ.)" (Άρθρο 6 , Παραγ. 4γ του Ν. 3699/2008).

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

■ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ

Στην Ελλάδα

εντάσσονται τα παιδιά με αυτισμό στο εκπαιδευτικό σύστημα

**η ένταξη δεν είναι ισότιμη με
τα μη ανάπηρα παιδιά.**

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- **ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ**
- **ΕΠΙΛΟΓΟΣ**

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ
- ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ
- Ο ΕΦΗΒΟΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- **ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ**
- **Ο ΕΦΗΒΟΣ**

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Η εκπαίδευση θα πρέπει να δίνει έμφαση στους παρακάτω τομείς:

- Βελτίωση της επικοινωνίας και της κοινωνικής συμπεριφοράς.
- Μείωση συμπεριφοριστικών προβλημάτων και προσαρμογή στο κοινωνικό περιβάλλον.
- Ανάπτυξη αυτοδυναμίας, αυτοεξυπηρέτησης, ανεξαρτητοποίησης.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών σε γονείς:

- Υποστήριξη στο σπίτι (εκπαιδευτική, ιατρική, υλική και οικονομική).
- Εκπαίδευση γονέων σχετικά με την αναπηρία.
- Παροχή υπηρεσιών σχετικά με τις διαφορετικές εκπαιδευτικές και ιατρικές θεραπείες και τεχνικές.
- Παροχή υπηρεσιών ψυχαγωγίας.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Η εκπαίδευση των γονέων είναι θεμελιώδης διότι:

- Κατανοούν τη συμπεριφορά του παιδιού τους και αντιδρούν με τον κατάλληλο τρόπο.
- Δημιουργούν ένα κοινωνικό περιβάλλον που θα βοηθήσει το παιδί και την οικογένεια.
- Υπερασπίζονται τα δικαιώματα του παιδιού.
- Συνεργάζονται αποτελεσματικά με τους ειδικούς.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Προσχολική ηλικία

Επωφελούνται από φροντίδες που εστιάζουν:

- Στην αισθητηριακή ολοκλήρωση.
- Στην επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση.
- Στην κινητικότητα (για παράδειγμα, να μαθαίνουν να χρησιμοποιούν το σώμα τους).

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Προσχολική ηλικία

Εξειδικευμένες παρεμβάσεις που στηρίζονται:

- Σε ακριβή ιατρική διάγνωση.
- Σε εξατομικευμένες διαδικασίες αξιολόγησης.
- Στην απόφαση για την καταλληλότερη παρέμβαση.
- Στην επαναξιολόγηση των εκπαιδευτικών μέτρων.
- Στην παροχή υποστήριξης στο κοινωνικό περιβάλλον (γονείς, αδέρφια, δάσκαλοι...).

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Σχολική ηλικία

Ένταξη στο γενικό σχολείο, με παροχή υποστήριξης.

Ένταξη σε ειδική τάξη των 5 ή 6 παιδιών.

Παιδιά με αυτισμό και πολύπλοκες ανάγκες εξάρτησης σε ειδικά σχολεία.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ
- Ο ΕΦΗΒΟΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ
- Ο ΕΦΗΒΟΣ

Ο ΕΦΗΒΟΣ

Πρόγραμμα με δραστηριότητες προσαρμοσμένες στις υλικές και συναισθηματικές ατομικές ανάγκες του και θα οδηγούν σταδιακά στο μεγαλύτερο δυνατό επίπεδο προσωπικής ανεξαρτητοποίησης.

Ο ΕΦΗΒΟΣ

Η εφηβεία αποτελεί κεντρική περίοδο, όπου μπορεί να γίνει αξιοσημείωτη πρόοδος, υπάρχει όμως και κίνδυνος :

- Κρίσεων άγχους.
- Συμπεριφοριστικών προβλημάτων.
- Προβλημάτων σεξουαλικότητας.
- Κίνδυνος παλινδρόμησης.

Ο ΕΦΗΒΟΣ

Ο έφηβος χρειάζεται :

- Διδασκαλία σε γενικό ή εξειδικευμένο περιβάλλον.
- Εντατικό πρόγραμμα στην επικοινωνία και τις κοινωνικές δεξιότητες.
- Συνοδεία στις δραστηριότητες.
- Ανεξαρτητοποίηση στη χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς, οικιακές εργασίες.
- Ομαδικές δραστηριότητες ψυχαγωγίας και αθλητισμού.
- Επαγγελματική εκπαίδευση.

Ο ΕΦΗΒΟΣ

Έφηβοι με σοβαρό βαθμό αυτισμού ή έλλειψη βασικών δεξιοτήτων, εκπαίδευση για μείωση εξάρτησης από άλλους.

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- **ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ**
- **ΕΠΙΛΟΓΟΣ**

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ**
- ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

■ Συλλογή πληροφοριών για:

Τις πραγματικές ανάγκες (ποιοτικές και ποσοτικές) των ατόμων με αυτισμό.

Τις υπηρεσίες που υπάρχουν έως τώρα και αυτές που χρειάζονται να αναπτυχθούν.

Τις καινοτόμες εκπαιδευτικές στρατηγικές και εργαλεία που ήδη εφαρμόζονται σε ορισμένες χώρες, με ιδιαίτερη επιτυχία.

Την προαγωγή της ανάγκης για εκπαίδευση των γονέων και για εξειδίκευση των επαγγελματιών.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

■ Αξιολόγηση:

Των διαφόρων μεθόδων παροχής φροντίδας και εκπαίδευσης

Της ποιότητας των υπηρεσιών, και καθιέρωση διαδικασιών διαπίστευσης

■ Προαγωγή:

Της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, που βασίζεται σε σύγχρονες επιστημονικές έρευνες.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- Να συμπεριλάβει:

Τις αρχές της Διακήρυξης των Ηνωμένων Εθνών, όπως επίσης και τους σχετικούς νόμους, χάρτες, οδηγίες και διακηρύξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ανέφερα στην αρχή της διαλέξεώς μου, στην εθνική νομοθεσία της Χώρας μας.

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- **ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ**
- **ΕΠΙΛΟΓΟΣ**

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

- ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ
- **ΕΠΙΛΟΓΟΣ**

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ

Η δια βίου εκπαίδευση των ατόμων με αυτισμό, αποτελεί ένα οφειλόμενο, σε αυτές τις απόλυτα αγνές ψυχές βήμα προς το:

Εύ ζείν